ابعاد نگران‌کننده میلیون‌ها دلار واردات سمی!

امسال در مجموع بیش از ۱۷۰ میلیون دلار کود شیمیایی و سموم تکنیکال از گمرک ترخیص و وارد ایران شده است؛ اینکه کیفیت و نحوه مصرف سموم و کودهای وارداتی در سال جاری و سال‌های گذشته در جریان اخیر برگشت محصولات کشاورزی ایران چه نقشی می‌تواند داشته باشد موضوعی تامل برانگیز است.

صنعت غذا و کشاورزی- محصولات کشاورزی از اهمیت ویژه‌ای در صادرات غیر نفتی ایران برخوردار است و آمار نشان می‌دهد که به ویژه از سال گذشته رکوردهای جدیدی برای صادرات این اقلام ثبت شده بود.

رکورد شکنی های صادرات کشاورزی متوقف می‌شود؟

گذری بر آمار گمرک ایران نشان می‌دهد که در همین ایام در سال قبل، صادرات محصولات کشاورزی ۲۵.۹ درصد نسبت به ۱۰ ماهه سال ۱۳۹۸ افزایش داشت و به بیش از هفت میلیون تن به ارزش ۴.۹ میلیارد دلار رسیده بود که خود یک رکورد به شمار می‌رفت و این روند رو به رشد ادامه داشت.

همچنین در آخرین آمارها، در چهار ماه اول امسال بیش از ۲.۵

میلیون تن محصولات کشاورزی با ارزش بیش از ۱.۷ میلیارد دلار صادر شده بود که رشد ۹ درصدی داشته است.

با این حال در دو ماه اخیر برگشت محصولات کشاورزی ابعاد نگران کننده‌ای با خود به همراه داشته که از جمله آن تحت تاثیر قرار دادن بازارهای هدف محصولات کشاورزی است.

پای سم در میان است

سموم و کودهای شیمیایی مصرفی ایران در محصولات کشاورزی و فراتر از حد استاندارد کشورهای مقصد، در برگشت محصولات مورد توجه بوده است، به عنوان نمونه روسیه که ۸۰ درصد صادرات ایران به آن محصولات کشاورزی است دلیل عدم پذیرش فلفل‌های ایرانی را وجود سمومی اعلام کرده که با استانداردهای این کشور مطابقت ندارد.

در این مدت اخبار متناقضی هم از برگشت محصولات صادراتی به ترکمنستان، ازبکستان، امارات و هند نیز مطرح بوده است که هنوز وضعیت کاملا مشخصی در رابطه با آنها وجود ندارد و گاها بحث سموم در این موارد نیز مطرح است.

اینکه سالانه مصرف سموم و کودهای شیمیایی در کشاورزی چقدر و نحوه نظارت بر مصرف آن چگونه است را باید وزارت جهاد کشاورزی پاسخ دهد ولی بررسی آمار تجارت خارجی نشان می‌دهد که از ابتدای امسال تا ۲۰ آذرماه میزان واردات کالاهای اساسی ۲۱.۸ میلیون تن به ارزش ۱۳.۳ میلیارد دلار در ۲۵ گروه کالایی بوده است که سهم سموم و کودهای شیمیایی از آن در مجموع به بیش از ۱۷۰ میلیون دلار می‌رسد؛ این اقلام با ارز نیمایی وارد ایران می‌شود.

ریزش ترخیص کودهای شیمیایی

در دوره مورد بررسی ۱۵۰ هزار تن کود شیمیایی به ارزش حدود ۱۰۴.۷ میلیون دلار وارد شده که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل ۲۸ درصد از نظر وزنی و ۱۴ درصد ارزش کاهش دارد که دلیل این کاهش مشخص نیست. در حدود ۹ ماهه سال قبل ۲۰۶.۶ هزار تن به ارزش ۱۲۱.۳ میلیون دلار کود شیمیایی از گمرک ترخیص شده بود.

افزایش واردات سموم

اما بر خلاف کودهای شیمیایی که واردات آن کاهش داشته، سموم تکنیکال شیمیایی با افزایش همراه بوده و ۷.۷ هزار تن به ارزش ۶۸.۴ میلیون تن واردات داشته است در حالی که از ابتدا تا ۲۰ آذرماه پارسال واردات این کالا ۵.۲ هزار تن به ارزش ۵۵.۵ میلیون دلار ثبت شده بود. بر این اساس واردات سموم تکنیکال شیمیایی در سال جاری ۴۷ درصد از نظر وزنی و ۲۳ درصد ارزش رشد داشته است.

اثر کیفیت و اندازه سموم در برگشت محصولات چقدر است؟

این آمار بیانگر کودها و سمومی است که در سال جاری از گمرک ترخیص شده و مشخص نیست که در حال حاضر چه میزان از این اقلام در انبارهای گمرک موجود است، ولی به هر حال اگر بخشی از مشکل برگشت صادرات محصولات کشاورزی ایران به سموم و کودهای مصرفی و میزان آن بر گردد، به طور حتم در کنار سموم تولید داخل، اقلام وارداتی حائز اهمیت خواهد بود و جای بررسی و البته پاسخگویی از سوی مسئولان مربوطه خواهد داشت که از زمان تهیه آن تا رسیدن به ایران، ترخیص و مصرف چه استانداردها و فرایندی را طی می‌کند، این در حالی است که تبعات آن می‌تواند محصولات مصرفی داخل را هم درگیر کند.

ایسنا